

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
in the United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Spalio-October 4 d., 1975 m.

Kaina 15c

232

LEIDO PARDAVINĖTI GINKLUS TURKIJAI

SOCIALISTAI PAKENKĖ PORTUGALIJOS KOMUNISTŲ RUOŠTAM PERVERSMUI

Gen. Otelo Carvalho atsiskė prisidėti prie komunistų ruošto perversmo

LISABONA, Portugalija. — Portugalijos socialistai pakentė komunistams suruošti perversmą prieš dabartinę vyriausybę.

Socialistai patyrė, kad Lisabone esantieji komunistų daliniai ruošia perversmą prieš premjero Azevedo vyriausybę. Socialistų partijos vadas Mario Soares nuyko pas premjerą ir jam išdėstė susidariusį pavojų. Tada premjeras įsakė Lisabono apylinkėse esantiems daliniams būti paruošus stovyje, kad galėtų išeiti į gatvę vyriausybės ir demokratinės Portugalijos ginti.

Pasiruošimas sutrukdė perversmininkus

Trečiadienio naktį premjero ir prezidento pareigas einančio adm. Azevedo įsakymas sukėlė ant kojų visus kariuomenės centrus. Įsakymas buvo slapas, bet, policijos viršininkas gen. Otelo Carvalho apie jį patyrė.

Komunistai žinojo, kad gen. Carvalho nėra komunistas, bet jis buvo nepatenkintas dabartinės vyriausybės programa. Kai karo policija atsisakė vyriausybės klausyti ir perėjo pas komunistus Renascenca radijo stovyje, tai gen. Carvalho prie jų prisijungė ir nuyko į prezidentūrą protestuoti.

Komunistai manė, kad gen. Carvalho perėjo komunistų pusėn ir pakvietė jį prisidėti prie perversmo.

Gen. Carvalho atsiskė sukilti

Kelioms valandoms prieš perversmą komunistų delegacija nuyko pas gen. Carvalho ir pakvietė prisidėti prie perversmo prieš demokratine Portugalijos vyriausybę. Jie aiškino, kad dabartiniu metu pats geriausias momentas perversmui; prezidento Gomes nėra Portugalijoje, jis svečiuojasi Maskvoje, o dabartinė vyriausybė nesiryš priešin-tis. Gen. Carvalho padėjo komunistams už kvietimą, bet jis atsisakė perversme dalyvauti. Jis jiems išdėstė atsisakymo priežastis ir patarė jiems sukilimo neruošti.

Jis pasakė, kad perversmui parinktas pats blogiausias momentas, nes kariuomenė yra paruošus stovyje ir laukia įsakymo Lisabono komunistams sunaikinti. Mažuma niekad perversmo nepadarys, jeigu dauguma yra pasiruošusi ir pasiryžusi gintis. Jis patarė komunistams jokio perversmo neruošti.

Komunistų vadai, gavę iš jo informacijos, matyt, nutarė tuo tarpu perversmo neruošti. Bet premjeras Azevedo nori, kad teismo organai pažiūrėtų į visą perversmo reikalą ir kad svarbiausieji perversmo ruošėjai ir prezidento įsakymo klausyti nenorintieji kariai turėtų būti disciplinuoti. Disciplinos reikalauja visi įtakingesnieji kariuomenės vadai, ištikimi demokratinėi Portugalijos vyriausybei.

IŠ VISO PASAULIO

SUVA, Fijai Salos. — Devynios mažytės salelės centrinėje Pacifike atsietė nuo Britų kolonijos Gielbert ir Ellice salose ir pasiskelbė nauja britų kolonija, pasivadinta Tuvalu. Pirmasis tos kolonijos gubernatorius Thomas Laying perskaitė proklamaciją, pareikšdamas, kad minėtos salelės nenori būti valdomos Mikronezijos 50,000 gyventojų turinčios Ellice salose, esančiose už 900 mylių šiaurės pusėje. Visos devynios salelės sudaro 11 ketvirtinių mylių plotą su 7,000 gyventojų.

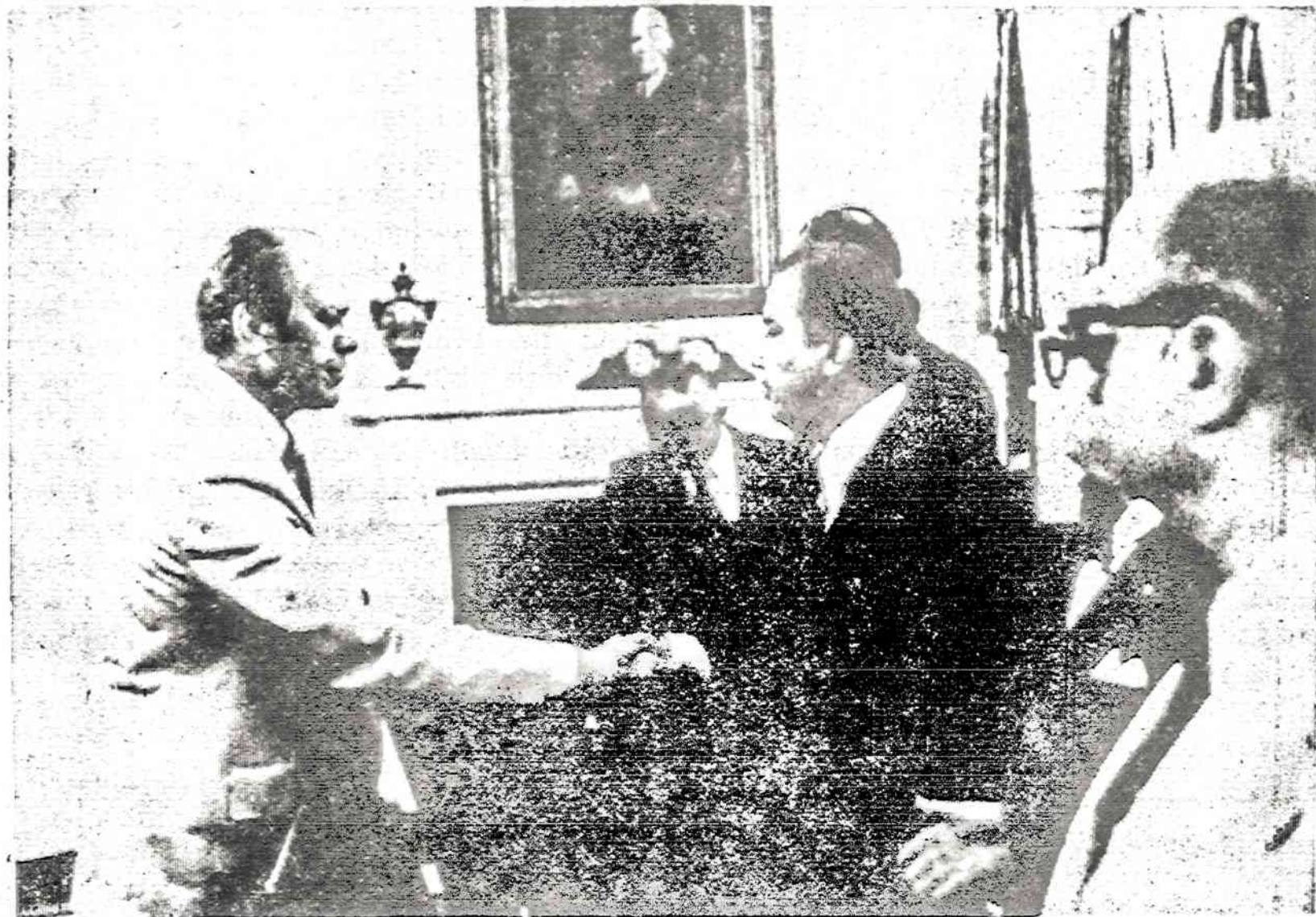
WASHINGTONAS. — Nepaprastai padidėjęs veteranų stojimas į kolegijas siekti mokslo, gali priversti Veteranų Administraciją prašyti papildomai \$800 milijonų karių veteranų išmokėjimams, turint galvoje, kad daugelis veteranų yra bedarbiai. Veteranų Administracija tuo reikalauja ruošia memorandumą. Jei Kongresas pritaris, tai išmokėjimai (benefits) veteranų švietimui biudžetiniams 1976 metais gali siekti arti \$5 milijonų.

TEL AVIV, Izraelis. — Iš valdžios sferų pranešama, kad išbandymo tikslais vienas ne karinškais dalykais pakrautas Izraelio laivas bus paleistas plaukti per Suez kanalą, pamatyti ar Egiptas sutinka leisti Izraeliui naudoti vandens kelius savo tranzitui, kol laikinai Izraelio-Egipto sutartis dar nepradėjo galioti, kas turėjo įvykti nuo šio sekmadienio.

TOKIO. — Princas Norodom Sihanouk, Kambodijos valdžios galva, praeitą ketvirtadienį iš Pekino išskrido į New Yorką dalyvauti Jungtinių Tautų visuotiniame susirinkime, kur jis turi pasakyti prakalbą. Kinų žinių agentūra Hsinhua praneša, kad žmona princės Monique ir Kambodijos politbiuro ir Centro komiteto nariai.

Pietų Afrikoje

JOHANNESBURG, Pietų Afrika. — "Transkei tėviškės" (homeland) šefas Kaiser Matanzima ketvirtadienį pranešė, kad Pietų Afrika ateinančių 1976 metų spalio 26 dieną suteikė juodųjų rezervatui nepriklausomybę, bet karingieji juodžiai apkalbino šefą tariamai juos "parduodant" Pietų Afrikos baltųjų valdžiai. Transkei yra viena iš dešimties tokių "tėviškių" (rezervacijų), kurias baltųjų mažumos valdžia yra rezervavusi juodųjų daugumai, kad juodieji galėtų tapti, bet atskirai nuo baltųjų. Iš visų 10 "tėviškių" tik vienos šefas Matanzima nepriklausomybę priėmė.

Prezidentas Fordas šiuo metų liepos 25 dieną priėmė Amerikos Lietuvių Tarybos delegaciją Baltuose Rūmuose. Paveikslė matome prezidentą Fordą, spaudžiantį ranką Dr. Kazii Bobeliui, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui. Toliau į dešinę stovi Povilas P. Dargis, Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas. Patalioje dešinėje matome kongreso atstovą Edwardą Derwinskį, dalyvavusį etninių grupių pasikalbėjime Baltuose Rūmuose.

KONGRESAS ISAKĖ KISINGERIUI PARODYTI SLAPTĄ MEMORANDUMĄ

Atrodo, kad tarp Kongreso ir Valstybės sekretoriaus santykiai pablogėjo

WASHINGTONAS. — Valst. sekretorius turi iki šio spalio 15 dienos perduoti Atstovų Rūmų Intelligence komitetui slaptą memorandumą arba turėti naują konfrontaciją su ta institucija.

Pirmininkas Otis G. Pike (D., N. Y.) pranešė, kad komitetas ketvirtadienį 9 prieš 2 nubalsavo pareikalauti (subpena) Valstybės Departamento memorandumą, kuriame tariamai kaltinamas departamentas sukėlimu Kipro salos krizės praeitais metais. Kissingeris atsisakė tą memorandumą duoti ir uždraudė savo departamento žemesniems valdininkams liudyti dėl rekomendacijų, kokias jis siūlė JAV politikai nustatyti.

Buvs Valstybės departamento viršininkas Kipro (Cyprus) reikalams Thomas D. Boyatt pranešė komitetui, kad jis buvo paraišęs memorandumą, išdėstydamas savo įtarimus dėl netinkamos reikalų tvarkymo, bet Kissingerio įsakymu jam buvo uždrausta paliudyti, kokios jo paties rekomendacijos buvo Kipro krizės metu.

Boyatto rekomendacijos nebuvo viešai paskelbtos, bet buvs JAV ambasadorius Kipro saloje Taylor G. Belcher pasakė, kad kai kurie departamento pareigūnai bandė paveikti Kissingerį, kad įsikištų ir nukreiptų Graikijos perversmą, kurs įžiebė Kipro krizę.

Bet komiteto pirmininkas Pike pareiškė, kad naujas subpena Kissingeriui tiesioginiai neličia jo uždraudimo savo žemesniems pareigūnams liudyti. "Tai atrodo kaip rimtas nesutarimas tarp komiteto ir Valstybės departamento", pasakė Pike.

Kissingeris savo tarpu tikisi pilnai išspręsti savo disputą su Kongresu dėl pažadų Izraeliui ir Egiptui, kai tik Atstovų Rūmų Tarptautinių Reikalų Komitetas formaliai patvirtins Amerikos techninių siuntimų į Sinajaus pu-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidentas Fordas ketvirtadienį Baltuose Rūmuose priėmė Japonijos imperatorių Hirohito, pirmą kartą atvykusį į Ameriką. Imperatorių džiaugiasi, kad jau užmiršta nelemtas karo epizodas. Jis padėkojo prezidentui už Japonijai suteiktą pokarinę paramą. Jis pranešė, kad Japonija nori bendradarbiauti su JAV įvairiose srityse.

◆ Kalifornijos teismas oficialiai apkaltino Patricia Hearst ir William Harris. Jiedu turės aiškintis dėl 11 nusikaltimų. Neatrodė, kad be teismo milijonieriaus Hearsto dukė galės išeiti laisvėn.

◆ FBI agentai Kalifornijoje rado "simfonizines armijos" archyvas. Pas William Harris rasti dokumentai nurodė, kur tie archyvai buvo saugomi. Pats William Harris paruošdavo kiekvieno tos "armijos" atlikto žygdarbio aprašymą. Dokumentai rodo, kad jis pats dalyvavo patricijos Hearst pagrobime.

◆ Atstovų rūmai priėmė komiteto pasiūlymą krašto apsaugos reikalams skirti 112 milijonų dolerių.

◆ Amerikos Darbo Federacijos prezidentas George Meany mano, kad Baltuose Rūmuose turėtų būti žmogus su visais kitokia filosofija.

Nori Izraeliui galo

NEW YORKAS. — Ugandos prezidentas Idi Amin, savo maršalo uniformą daugybę medalių apsisėjęs, kalboje Jungtinių Tautų plenumoje pareiškė, kad Izraelį "reikia išvaryti iš Jungtinių Tautų ir panaikinti kaip valstybę".

Tokia akcija esanti reikalinga Palestinos teritorinei integracijai užtikrinti ar apsaugoti ir tokiu būdu Jeruzolimui grąžinti jo šventumo statusą krikščionims, mahometonams ir žydams.

ATSTOVŲ RŪMAI NUTARĖ PARDUOTI TURKAMS REIKALINGUS GINKLUS

Amerikiečiai nenori netekti Turkijoje įrengtų svarbių ir brangių karo bazių

WASHINGTONAS, D. C. — JAV atstovų rūmai, 237 balsais prieš 176, nutarė leisti vyriausybei parduoti Turkijai būtinai reikalingų ginklų. Senatas jau anksčiau buvo nutaręs parduoti turkams reikalingą amuniciją, o dabar turės abi rezolucijas suderinti ir priimti galutinėje formoje.

Prezidentas Fordas buvo labai susirūpinęs Amerikos ir Turkijos santykiais. Jis kelis kartus prašė kongresą leisti vyriausybei parduoti Turkijai būtinai reikalingus ginklus. Graikų vyriausybei suruošus perversmą Kipro saloje, turkai įsikišo ir neleido graikams laukti veikusių susitarimų. Kariškoji graikų vyriausybė suruošė perversmą prieš salos prezidentą vysk. Makarios ir planavo visą Kipro salą prijungti prie Graikijos.

Turkai, patyrę apie graikų suruoštą perversmą, permetė kelis savo kariuomenės batalionus, sumušė saloje buvusias graikų žalgas ir užėmė visą rytinę Kipro salos dalį. Graikų vyriausybė, nepajėgusi tinkamai priversti perversmo ir negalėjusi suteikti Kipro saloje gyvenantiems graikams reikalingos protekcijos, atsistatydino. Dabar graikai turės išeiti iš salos.

Turkai, užimdami rytinę Kipro salos dalį, naudojo Amerikos jiems duotus ir parduotus ginklus. JAV vyriausybė davė turkams ginklus gintis nuo priešų, bet nesiveržti į svetimas teritorijas. Karo jėgų siuntimas į Kipro salą buvo paskaitytas susitarimo laužymu. JAV patarė turkams tartis su graikais dėl Kipro salos. Bet turkai, laimėję svarbias strategines pozicijas, nenorėjo tartis su graikų vyriausybe, bandžiusia prisijungti Kipro salą, kada jie neturėjo teisės to daryti. Vietoj prievartiųjų derybų su Graikija, turkai uždarė amerikiečių karo bazes Turkijoje ir liepė JAV kariams išsikraustyti.

Manoma, kad dabar bazių reikalas bus sutvarkytas. Atstovų rūmai leido vyriausybei parduoti turkams ginklų už 185 milijonus dolerių. Turkijoje amerikiečiai turi kelias labai svarbias elektronines bazes. Iš jų amerikiečiai girdi visus svarbesnius sovietų karo vadovybės radijo bangomis duodamus įsakymus. Amerikiečiai, patyrę apie sovietų karo jėgų koncentraciją Kinijos pasienyje, patarė rusams nepradėti karo veiksmų, kad nepradėtų naujas didelis karas. Amerikiečiai galėjo įspėti Brežnevą nesiųsti parašiutininkų į pavojaingas Izraelio ir Egipto vietas. Paaikškėjo, kad Brežnevas jau buvo sutraukęs į pasienį kelis parašiutininkų batalionus, kuriuos rengėsi parvesti į Egiptą. Laiku padarytas Niksono įspėjimas sustabdė Brežnevą nuo naujos adventūros. Turkai amerikiečių bazes okupavo, bet jų nenaudojo ir nesugadino. Manoma, kad amerikiečiai galės jas vėl naudoti.

◆ Praeitą naktį Libano sostinėje buvo ramu.

Indijoje uždrausta vartoti alkoholį

NEW DELHI. — Ministerių pirmininkės Indiros Gandhi valdžia ketvirtadienį uždraudė gerti alkoholį visose viešose vietose. Uždraudimas paskelbtas didžiojo Indijos reformatoriaus Mahandas K. Gandhi 106 metų nuo jo gimimo sukaktuvių dieną. Indira yra Mahatmos pasekėja, bet ne giminė.

Aiškinama, kad Indija ruošia visiškam alkoholio uždraudimui, kaip buvo numatyta konstitucijoje prieš 25 metus. Tuo tarpu alkoholis visiškai uždraustas viešbučiuose, restoranuose, baruose, klubuose ir priėmimuose. Pirkti alkoholį parduoti leidimus turinčiose krautuvėse leidžiama, bet tik namie vartoti. Valdžios pareiškimu tai yra įžanga į visišką alkoholio uždraudimą.

Tverdochlebovo byla

LONDONAS (D. P.). — Iš disidentų gautomis žiniomis anglų žinių agentūra Reuteris praneša iš Maskvos apie vykstančią Dr. Andrejaus Tverdochlebovo kovą dėl žmogaus teisių Sovietijoje. Tverdochlebovas suimtas ir kalinamas nuo praeito balandžio mėnesio, kai tuo metu sovietų valdžia griebėsi žygių prieš "Amnesty International", kuri kovoja dėl žmogaus teisių ir savo centrą turi Londone. Tverdochlebovas, artimas Dr. Andrejaus Sacharovo draugas, buvo tos organizacijos skyriaus Maskvoje sekretorius, bet sovietų valdžia jį Sovietų Sąjungoje uždraudė, skaitydama Amnesty International esant "priešsąveikiška".

Tverdochlebovo bylai ir advokatas jau paskirtas, kurį kaltinamajam leista buvo pačiam pasirinkti. Laukiama, kad greitai laiku bus įteiktas bent iš 30 kaltinimų sudarytas aktas. Svarbiausias kaltinimas skaitomas "fabrikavimas ir platinimas žemių prieš sovietinę sistemą". Tverdochlebovui gresia trijų metų kalėjimas.

◆ Ugandos prezidentas Idi Amin, vykdamas į Jungtines Tautas kalbos sakyti, į posėdį atsisėdė ir Ugandos maršalo lazdą, kad galėtų parodyti savo galią.

Silėnau.
Saulė teka 6:50, leidžiasi 6:26.

A. IR F. KANTAUTŲ LIETUVIŠKA BIBLIOGRAFIJA

A. Lithuanian Bibliography

Parengti gerą bibliografinį darbą sunkoka. Reikia didelio kruopštumo, galimybių pasiekti įvairias knygas, leidinius, turinius asmenis, archyvus, bibliotekas. Pilnai suredaguoti bibliografinį darbą mokslui. Bibliografiniai darbai pavaižduoja ir atstovauja tautos kūrybinį potencialą. Geri bibliografiniai tarsi gali iškelti iki žinanomo pilnumo, skubinančiai ir praleidžiantieji išsčius leidinius — padaro sunkiai pataliojamą žałą autoriams, kurių raštai neįtraukti, surašyti į netinkamus skyrelius, neturi antrinių rodyklių, ar kitaip netiksliai sudėstyti.

Kaip sena yra lietuviška bibliografija, šiuo kart neįmanoma atsakyti. Išlikusieji, nepilnai parengti, bibliografiniai darbai iš XVII a. gali būti klaidinantys data. Tikėtina, laikui slinkant bus atrasta senesnių duomenų apie lietuvišką bibliografiją, tegul ir kitaip suprastą, nei dabartiniu laiku.

Nepriklausomos Lietuvos laikotarpiu žymiausi bei didžiausiu ir geriausiu bibliografu buvo prof. Vaclovas Biržiška. Bet ir jo darbuose yra stambių klaidų, kurias, leidynei išspausdinus, jis greitai pastebėdavo ar džiaugdavo. Jei kas iš šalies patikslindavo. Jis man yra šaunes, kad neįmanoma parengti

platus apimties bibliografinį darbą be klaidų ar praleidimų. Dėl to jis stengdavosi neįvairindamas išleisti parengtus bibliografinius raštus, nes įvairias klaidas daug lengviau pastebėti knyga išspausdinus. Sakydavo, geriau paskelbti kaip yra, nes belaukiant tobulumo iskas gali žūti. Panašių faktų yra įvykę.

Bendrybiniai tariniai, lietuvių nėra kruopštūs, nėra pedantiški, landūs ir nėra bibliotekų mylėtojai. Tie paviršutiniai aptarinėjimai neblogai tinka emigracinei bibliografų grupei, kurie, mirus A. Ružančui, vis dar neįstengia susigrupuoti ir parengti bent pakenčiamą užsienio lietuvių spaudos bibliografiją. Gėdingas liūdnumas.

Netikėtu šviesuliu sublizgėjo Adomas ir Filomena Kantautai. Jie, Albertos universitetui, Kanadoje, finansuojant (talkino ir kitos organizacijos), per eilę metų įstengė parengti ir 1975 m., Kanadoje išleistas jų sutelktinės tautos darbas: A Lithuanian Bibliography. A check - list of books and articles held by the major libraries of Canada and the United States. (Lietuviška bibliografija. Sąrašas knygų ir straipsnių, esančių pagrindinėse Kanados ir Jungtinių Amerikos

Valstijų bibliotekose. Didelio formato, 725 psl.

Iš bibliografinį darbą įtraukti veikalai išspausdinti iki 1971 m. gruodžio 31 d. Išimtiniais atvejais ir kiek vėlesni. Išvardinta kelios dešimtys bibliotekų, tarp jų ir keletas lietuviškų, kurių katalogais bei rinkiniais naudotasi. Knyga turi daug skyrių, skyrelių. Keli puslapiai sutrumpinimų, paaiškinimų. Sąrašas Amerikos ir Kanados bibliotekų su simbolinėmis raidėmis. Ir mažutis sąrašelis Europos bibliotekų, kurių rinkiniais pasinaudota: iš Prancūzijos, Vokietijos ir Anglijos. Visi šie priedai užima 39 puslapius.

Lietuvių, latvių, estų, suomių kalbomis knygos turi angliskų vertimus, kaip paaiškinta 8 psl. Naudingi vertimai. Laimė, vartojama taisyklinga lietuviška rašyba, su visais lietuviškais raidžių ženklais. Labai siauras skyrelis apie lietuvių proistorę. Gi lietuvių tautos "istorinis perijodas", pradedamas tik nuo 1236 m. yra neteisingas, nes mūsų tautos istorinė pradžia yra kur kas senesnė ir apie tai ne kartą įvairių autorių yra rašyta. Taip pat klaidingas pavadinimas — skyriuje: History by period. Skaitome: Mindaugas and other Dukes, 1236 — 1316. Kaip žinome, Mindaugas buvo karalius, ne kunigaikštis, todėl ir antraštė turėtų būti: Mindaugas and other Kings. Sekanti antraštė yra: Gediminas and other Dukes, 1316 — 1316 —

1345. Gediminas buvo karalius ne kunigaikštis. Antraštė turėtų būti Gediminas and other Kings. Ar toji žalingoji įtaka pasiglemžta iš Encyclopedia Lituanica? Kaip mes galime turėti tinkamą Lietuvos, lietuvių tautos istoriją, jei patys lietuvių savo rankomis ir galvomis ją vergiškiaučiai niekina, menkina žemina? Poskyrelis užvardintas: Battle of Tannenberg, 1410. Reikėjo rašyti Battle of Žalgiris (Tannenberg), 1410.

Kitas skyrelis: Lithuania under Russian rule, 1795 — 1915. Turėtų būti: Lithuania under Russian occupation, 1795 — 1915.

Labai abejotina, ar reikėjo skelbti visokius komunistinius raštus, įsivedus skyrelių: Communism in Lithuania, su keliais poskyriais. Tokį skyrių reikia turėti, bet jį stengtis talpinti tik teisingai parašytus veikalus, straipsnius. Tena paskelbta daug gryniausios komunistinės propaganda prašvinkusių knygų, išleistų okupuotoje ir rusų — komunistų griežčiausiai suveržtoje Lietuvoje. Tokie ruskių padlaižiškai sumaišyti raštapaikiai, nesvarbu kiek puslapių turi, tėra verti popieriaus fabriko. Kodėl juos garsinti ir tuo piršti užsienio žmonių informacijai? Žinome, net jaunieji lietuviai, gimę šviesiuose kraštuose, dažnai taip nuklysta į kairę, kad stebiesi, iš kokio lizdo jie yra išskridę, ir iš kokio tėvų gimę. Dabar tokiems raudonkepuriams bus geriausia proga pasikloti visą komunistinių me-

tu parengtą raštiją. Gaila ir keista, bet literatūrinis sąrašas neįtraukti vaikams, jaunimui skirti raštai. Jaunimui literatūros kūrėjai yra taip pat rašytojai. Jų negalima izoliuoti, nubraukti! Tiek savame krašte, tiek (ir nel dar daugiau) užsienyje. Be jaunimui skirtų knygų nebūtų suaugusių skaitytojų.

Neradau privačių lietuvių bibliotekų, archyvų, sąrašų. Kaip: Broniaus Kvickio, J. Dainausko, J. Kreivėno, J. J. Kairio, K. Ališausko, A. Bernoto, Daumanto Čibo, Varnelio, V. E. Vengrio, dr. P. Rėklaičio ir daugelio kitų. Jų rinkiniuose, manau, yra daug knygų, raštų, darbų nepatekusių į aptariamą knygą.

Tarp perijodinių leidinių nėra Jūros, Mūsų Jūros ir kt., kurių bent paskirį egz. turėtų būti užsienio lietuvių bibliotekose. Stačiai nepateisinama, kad tarp periodinių leidinių neįrašyta Laisvoji Lietuva, daug metų leidžiamas savaitraštis (dabar dvisavaitinis). Ir kokių būdu neužteis nei vienas egz. Mūsų Rytųjaus, buvusio plačiausiai Nepriklausomoje Lietuvoje skaitomo savaitraščio? Neužsiminta "Plukė", vienkartinis Laisvosios Lietuvos humanistinis leidinys 1953 m. mano suredaguotas. Nėra 1961 m. Jurgio Gliudžio, Jr. leisto "Žvalgo", Los Angeles, Calif. Ir t. t.

NERA DAUGELIO LEIDINIŲ

Prisimenant ir žinant, kad į A. ir F. Kantautų didelį darbą A Lithuanian Bibliography neįtraukti leidiniai iš okupuotos Lietuvos, kur yra visų didžiausių lituanistinių rinkinių. Visgi ir užsienio lietuvių turi daug knygų, leidinių, nepakliuvusių į tuos puslapius. Čia išvardinsiu tik kai kuriuos raštus iš savo rinkinio, nerandamus Kantautų bibliografijoje. Amerikos Lietuvių Prakybos Butų veikla. Ketvirtas žinia-

raštis. Išleido Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras, Chicago, Illinois, 1959 m. 70 psl. Baltuomis, Pranas: Exhibition of Tree - Root Sculpture Canada. Data nepažymėta. Iliustruotas 8 psl. leidinys.

Beriosova, Svetlana, by Cyril Swinson. Dancer of to day. New York, 1956 m. Gausiai iliustruota, 32 psl. leidinys apie pasaulinio garso lietuvių baleleriną Beriozovaitę - Berzinskaitę, pažymint jos gimimo vietą — Kauną.

Buczek, Karol: The History of Polish Cartography from the 15th to the 18th Centuries. Wrocław 1966. 136 psl., atskiras folio su senų žemėlapių antspaudais. Daugelis apima Lietuvos žemes.

Butrimas, Edm.: Tėvų kalbė. Dvi dramos. 1947 m. Augsburg, Vokietija. 176 psl.

Chojnacki, Wladyslaw: Slownik polskich nazw miescowosci w B. Prusach wschodnich. Poznan, 1946. 183 psl.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas. Suskaičius yra 24 psl. teksto, ir iliustracijų, plius 20 psl. skelbimų. Dainuok linksma jaunystė! Dainos ir giesmės lietuvių jaunimui. Akademinis Skautų Sąjūdis, Los Angeles skyrius, 1968.

Church of the Incarnation, Wethersfield, Connecticut. V. K. Jonyno spalvotais langais išpuosios maldyklos leidinys, kietais viršeliais su spalvotomis nuotraukomis. 1966 m. Psl. skaičius nepažymėtas

PETR. TARULIS

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

Jo gimimo 100 metų jubiliejui. Biografijos duomenys. Jo kūrybos momentų apybraižos.

(Tęsinys)

Čiurlionis apėjo Varšuvą

— Vaziuojau į Varšuvą pažinti kaip jie gyvena. Su pyragais, su kumpiu ir visais skanėtais ji atsidūrė Varšuvoje. Vairuotojų džiaugsmas buvo neapsakomas. Buvo didelė puota, kurioje dalyvavo nemažas būrys nuolat juos lankančių draugų. Kitą rytą motina pirmoji atsikėlė, visi po vaizių dar miegojo. Ji gerose šeiminkės akimis apsidairė, pamatė Konstantino batus ir apstulbo. O tie batai baigia ir paduose didžiulės skylės, Berniukų kambarys buvo ketvirtame aukšte. Tad ji nusileido žemyn, suėdė namų sargą ir jam gražiai išaiškino, kad skubiai tiems batams reikalingi puspadžiai. Viskas buvo puikiai sutvarkyta. Bet kai ji grįžo į sūnų kambarį, Konstantinas pabudo. Motina kalbino jį dar kiek pasnausti, bet Konstantinas prieštaravo, kad jam reikia eiti į pamokas. Neradęs batų, Konstantinas pradėjo motinai emė priekaištauti, kad ji "esanti tokia klatinga", bet gavęs sutaisytus batus labai apsidžiaugė.

Prisiartinio 1905 metų revoliucija. Revoliuciniai poreiškiai Varšuvoje buvo stambesni negu kur kitur carinėje Rusijoje. Nei pats Čiurlionis, nei jo gausūs draugai negalėjo likti abejingi ir nuosalus revoliuciniam sąjūdžiui. Konstantino kambarįje padaugėjo ir padažnėjo jaunimo susirinkimai, kuriuose buvo svarstomi įvykiai, o taip pat planuojamas veikimas. Susirinkimuose dalyvavo visa lenkų 1905 metų revoliucijos žymių veikėjų, kaip pavyzdžiui Eugenijus Moravskis, kurs priklausė PPS (lenkų atskirais revoliucionių būriui). Visas pažangus jaunimas šiokiu ar tokiu būdu prisidėjo prie revoliucinio darbo. Pavzdžiui, Konstantino mokinė Halina Volmanaitė (dar "mergytė su kasytėmis") palaikė ryšius su atskirais revoliucionių būriais. Kai ji nešdavo pranešimus, Konstantinas ją lydėdavo iš tolo, kad ji neįkliūtų caro žandaroms. Pagaliau Konstantina sukrėtė įvykis, į kurį jis pažūrėjo, kaip į tam tikrą katastrofą. Jo artimiausias draugas Eugenijus Moravskis buvo suareštuotas ir apkaltintas dalyvavimu atentate prieš policiją. O aplankęs Moravskių šeimą, jis patyrė, kad tardymo metu ir jo pavardė buvo minimi. Namų sargas, kur gyveno Konstantinas irgi patvirtino, kad žandarmerijai buvo žinoma, jog jo kambarįje vykdavę platesniai revoliucionių susirinkimai. Jam nieko kito neliko, kaip tik pasišalinti į vienintelę mielą užuovėją — Druskininkus. Jo draugai irgi skatino jį greičiau išvykti iš Varšuvos ir tuo būdu išvengti numatomo arešto. Volmanienė buvo pirmoji, kuri tokį patarimą Konstantinui suteikė. Visos caro Rusijos revoliucionieriai, neatsižvelgiant kurioje šalies srityje veikė, turėjo vienodą troškimą nuversti caro valdžią. Bet Varšuvoje tarp Konstantino ir jo artimųjų draugų vis tik didelis skirtumas. Nors ne visi šį skirtumą jautė ir suprato. Tuo tarpu, kai daugumas varšuviečių sudainavę anuomet garsią revoliucinę dainą "varšaviška", įkaitus tautiniams — patriotiniams jausmams užtraukdavo savo "Jeszcze Polska niezginęla". Konstantinas intymiaime pasikalbėjęs su Volmaniene, jei pripažino, jog jaučia, kad "visos jo jėgos turi būti paskirtos Lietuvai". Ne visiems jis galėjo apie tai kalbėti, išimti sudarė tik aukštesnio intelekto asmuo — Eugenijus Moravskis.

Pastaraisiais metais vis brendo ir tolydžio galutinai subrendo pasirengimas: — Apleisti Varšuvą! Varšuva? Ji tiek daug reikė Konstantinui jo jaunose dienose. Visame savo neilgame gyvenime jis tikrai niekur kitur nesuradė tiek daug ištikimų ir nuosirdžių draugų. Tie draugai jį suprato, imliai priėmė jo dinamiškas ir naujas meno idėjas, jie labai idėmiai klausėsi Konstantino ir laukė jo savo autoritetu. Nes jis buvo suradęs ir pasirinkęs išimtinai pažangų ir labiausiai subrendusį varšuviečių meno sluoksnį. Taip, jis išliko jų akyse, bet lygiai savo sieloje jis išugdė stiprų pastikėjimą savo kūrybinėmis jėgomis. Aplamai į Varšuvos gyvenimą Konstantinas žiūrėjo kritiškais akimis, daug kas jam atrodė svetima. Todėl jo sprendimas paleisti Varšuvą buvo vi-

Frank Zarb, Federalinis Energijos administratorius, pareiškė, kad kūrėnams aliejaus kaina nukrito 60 centų už statinę. Federalinei valdžiai sumažinus šio aliejaus įvežimo mokesčius, sumažėjo ir pardavėjų kaina tokią suma.

sai naturalus, o pastaruoju metu ir neatšaukiamas. Žinoma, jis niekada neužmiršo Varšuvos praleistų metų ir ten surastų gerų draugų. Bet tai jau buvo jaunatvės sentimentai.

Jadvyga Čiurlionytė savo atsiminimuose sako, kad Konstantino sugrįžimas į Druskininkus, buvo "liūdnas sugrįžimas". Pirmiausia jis atvyko neliukis, nemumtytas. Šeima susirūpino, nes pajuto, kad Konstantino gyvenime vyksta kažkoks persilaužimas. Tiesa, skurdus jo gyvenimas Varšuvoje, bet vis tik jis buvo suradęs šokių tokius pajamų šaltinius. O dabar? Atsirado daug klausimų, kuriuos iš anksto negalima buvo išspręsti.

Čiurlionis Vilniuje

Visai naturalu, kad Konstantinas nusprendė pastoviai apsigyventi Vilniuje — Lietuvos širdyje. O Vilnius tais laikais nebuvo turtingas kūrybinė pajėgom. Tų laikų lietuvis tapytos džiaugėsi pirmas atkreiptas dėmesį į Lietuvos gamtą ir pavaldavę ją drobėje, o publika savo ruožtu buvo irgi itin patenkinta, nes tokių gimtojo krašto vaizdų buvo neapsakomai pasilgusi.

Čiurlionis čia buvo visai naujas ir neįprastas. Dviejų konservatorių absolventas — kompozitorius jau spėjęs atkreipti muzikos žinovų dėmesį savo talentingais darbais, jau buvo pakeitęs savo kūrybinę kryptį. Jo darbai tapyboje, jeigu tais laikais dar nedaug buvo žinomi plačiajai publikai, tai dailininko naujas stilius, visai skirtinga kryptis stebino dailės veikėjus. Čiurlionis jau buvo suradęs tapyboje savo kelią, o kiekvienas jo darbas reikė dailininko didesnį subrendimą tais laikais visai naujoviškoje kūryboje. Čiurlionis buvo pradininkas ir naujų kelių tyrinėtojas vaizduojamojo meno laukuose. Čiurlionio paveiksai, kaip ir jis pats sakė, kūrė visai naują, jo kūrybinės intencijos pagimdytą pasaulį.

Jo intelektualinis aukštasis subrendimas, o svarbiausia jo dinamiškoji dvasia išskyrė jį iš visos aplinkos.

Konstantinas tik vieną mėnesį paviešėjo Druskininkuose. Jam susirūpinusiam artimiausia ateityje, šiuo syk Druskininkai jau neatrodė tiek žavūs, kaip žaliųjų jaunystėje. Labiausia, kad tuo metu buvo lietingas ruduo, tamsūs vakarai ir skurdi žibalinė lempa ant stalo. Ir šeimos nuotaikos, nors nuslepiamos, šiuo syk buvo nelinksmos. Kaip tik čia buvo tasai laikotarpis, kai tėvas Čiurlionis buvo iš vargonininko pareigų pašalintas. Tėvui vargonininkaujant Druskininkuose pasikeitė keli klebonai, kol atsikėlė kun. Voleika, atkakliai pasirašydavęs, ks. B. Wolejko. Tai buvo atstovas nuo tų laikų ypatingai įsigalėjusio Vilniaus srityje lenkiško šovinizmo, kurs tiek skriaudęs padarė lietuviams.

Čiurlionio šeimos nelaimė

Apie šį laikotarpį rašydama Jadvyga Čiurlionytė sako: 1906 metais šis klebonas buvo atlei-

dęs tėvą iš vargonininko pareigų už tai, kad jis "blogai auklėjo savo vaikus, kalba su jais lietuviškai ir skleidžia pagonybę". Klebonas aplink save sutelkė tokius pat šovinistus, kurie Čiurlionį šeimą vadindavo "litvomanais" arba pagonimis bei eretikais. Jau tam tikrą laiką Čiurlioniai jautė priešišumą Druskininkų daktarų, kurios skleidė įvairius gandus apie juos. Buvo iškoma įvairių kvailių priekabių. Jau ir tai buvo įtartina, kad iš Čiurlionių namų nuolat buvo girdima muzika, o kartais ir dainos. Klebonas per pamokas Čiurlionių namuose vykstančius koncertus vadino "pagoniškomis orgijomis". Druskininkų daktaros dažniausia tarpusavyje barėsi dar džiūkiškai, bet bažnyčioje pripažino tik lenkiškas pamaldas. Prieš Čiurlionius klebono įtaigojamų daktarų nusi-teikimai taip pasidarė šiurkštūs, kad net kai kurios jų, gyres, jog pro šalį praeidamos persižegnoja, bijodamos piktų pagundų...

Klebonas. Voleika pakankamai įkaitinęs Čiurlioniams nepalankumą aplinkinių tarpe, pagaliau nusprendė atlikti nieku nepagrįstą žiaurų žygį ir kelis dešimtmečius išbuvusį vargonininką visai pašalinti.

Vieną vakarą kun. Voleika iškvietė vargonininką į kleboniją. Jis taip ilgai ten užtruko, kad net jo žmona su vyresne dukra Juze buvo nuėjusios pažūrėti kas ten dedasi. Jos grįžo labai nusiminusios ir nerimastaujančios. Jos abi per apšviestą langą pamatė, kad klebonas sėdi išdidžiai atilošęs, koją ant kojos užkėlęs, o vargšas Čiurlionis stovi prie durų ir kaž ką aiškina. Vėliau buvo sužinota, kad išskviestą senąjį Čiurlionį, klebonas pradėjo išdrožė pamokslą apie "litvomanizmą", apie "chmiškumą" ir Čiurlionių norą, girdi, grįžti į pagoniška tikėjimą. Tuo būdu, jo manymu, piktinami žmonės chmiškais dainomis, jo vaikai auga "eretikais". Pagaliau jis pasakė:

— Man reikalingas, lekaus, suprantai, lekaus. Tu turi daug laiko, jeigu gali visas dienas meškerioti prie Nemuno. Tai gali man čia patarnauti, koks pasitaiko darbas atlikti, malkas kapoti, batus pavalyti...

Senis Čiurlionis tvirtai klebono atsakė:

— Niekada lekaus nebuvau ir nebūsiu. Ką veikiu laisvalaikiu, tai niekam nekluduo. Mano algos (10 rub. į mėn.) dideli šeimai išlaikyti nepakanka, tai turiu uždirbti meškeriodamas...

— Jeigu taip, tai turėsite skirtis, — visą pašnekesį nukirto klebonas. Tkiu būdu baigėsi 30 metų vargonininkavimas ir Čiurlionių šeima sulaukė dar sunkesnių dienų.

Dar gerai, kad Čiurlionių šeima buvo įsigijusi sodybėlę — porą mažų namelių. Ir tai buvo padaryta geraširdžio dr. Markevičiaus dėka. Jo prikalbinta jo paties giminaite Prosinskiene paskolino Čiurlioniams tūkstantį rublių, ta sąlyga, kad skola būtų gražinama po 100 rublių į metus ir be nuosimčių. Čia buvo vienintelis šeimai išsigelbėjimas. Vieną namuką jie išnuomodavo vasarotojams, o kitame patys gyveno.

Šventas Rokas ir Liamoriukas

Čiurlionio gyvenimą tyrinėdami, esame priversti domėtis ir kai kuriais iš pirmos pažūros nežymiais daiktais. Štai sakysim daugelyje Konstantino laisčių minimas "Liamoriukas". Tai Čiurlionio šeimos šunelis, kurio būklė dažnai rūpėdavo dailininkui. Čia buvo nepaprastai linksmas, namiškiams draugiškas ir jausmų šunelis. Retame Konstantino laiške broliams, seserims ar tėvams nesurasime Liamoriuko vardo. Konstantinas pasitelkęs kaip visi iš eilės namiškiai jaučiasi, pagaliau dar paklaus-

davo ir apie savo mylimą Liamoriuką.

Šunelio istorija tokia: dr. Markevičiaus sūnus Petras garsia-me Varšuvos Nalevkų turguje nupirko mažą kalytę, ją atvežė į Druskininkus ir padovanojo Čiurlioniams. Jis šią kalytę jau buvo pavadinęs prancūziškai "L'amie" (draugė). Čiurlionių šeima šį nepaprastą vardą priartino džiūkiškai tarmei ir ją vadindavo "Liamsė". Atėjo laikas ir Liamsė atsivedė du šuniukus, vieną kaž kam atidavė, o kitas liko namie. Šeimos visuotiname susirinkime buvo nutarta, kad jeigu motina L'amie, tai jos sūnus turi būti "L'amour", kurs vėliau pavirto Liamoriuku. Liamsė vėliau kažkur dingo, Liamoriukas daugelį metų buvo šeimos numylėtinis. Jis ypatingai buvo prisirišęs prie Konstantino, visur su juo bėgdavo, jei ne paskui, tai priekyje. Kada Konstantinas skambindavo, Liamoriukas ištikimai gulėjo susirietęs po jo krėslu. Jis nepaprastai patiko Čiurlionių šeimos nuotakoms.

Bet vėliau Liamoriukas pasidarė "istorinė figūra" ir todėl jį reikia atkreipti didesnį dėmesį.

(Bus daugiau)

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasisakytams nupirkti Antano Rūkos parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradėjus kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKOS lengvas, vaizdus, gražią literatūrinę formą pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių švietosliu gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pletuose klemas automobiliams pastatyti.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveiksų. Kaina \$2.00.

Persituntimui patu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persituntimo ilaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Patys užsitrenkė duris

Kada buvo organizuojama Amerikos Lietuvių Taryba, tai Amerikos lietuvių politinių grupių vadai, ypač giliau galvojančieji Dr. Pijus Grigaitis ir Leonardas Šimutis, norėjo sudaryti tokią organizaciją, kuri galėtų ginti Lietuvos laisvės reikalus, net ir tuo atveju kai jokia kita institucija arba net pati lietuvių tauta negalėtų to daryti.

Amerikos lietuviams buvo aišku, kad rusai, įvedę į Lietuvą savo garnizonus, sieks panaikinti Lietuvos vyriausybę, primesti prievartą sudarytą prorusišką vyriausybę arba tiesiog prijungti kraštą prie Rusijos, panaikinti Lietuvos respublikos atstovybes užsieniuose arba panaudoti jas sovietiniams tikslams. Jeigu taip būtų padaryta, tai Amerikos Taryba planavo kovoti už Lietuvos laisvės teises. Jeigu patys lietuviai negalėtų tos kovos vesti, tai Amerikos lietuviai turėjo būti pasiruošę tą darbą dirbti.

Amerikos lietuviai džiaugėsi, kad pačiais sunkiausiais Lietuvos gyvenimo laikais dar Lietuvoje buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas, su kuriuo pasizadėjo glaudžiai dirbti visos politinės grupės, siekiančios Lietuvos nepriklausomybės ir demokratinės santvarkos. Kai jie patyrė, kad Vilko priešakyje stovėjo Steponas Kairys, prel. Mykolas Krupavičius, kai Amerikon atvažiavo Karolis Žalkauskas, tai Amerikos Lietuvių Taryba pasizadėjo su VLIKU bendradarbiauti ir visokiais būdais jam padėti. Amerikos lietuviai ir VLIKas žino, kad visokiais būdais buvo padėta.

Amerikos lietuviai žinojo, ką jie darė. Jiems buvo aišku, kad Jungtinės Amerikos Valstybės yra ir ilgą laiką dar bus pati galingiausioji valstybė pasaulyje. Jiems taip buvo aišku, kad JAV valdžios priešakyje stovėjo patys doriausieji, gražiausi žmonijos idealus turintieji žmonės. Kiekvienas jų žinojo, kad Amerikos politikai gerbė žmogaus teises ir stovėjo už tautų laisvę. ALTą organizavusieji žmonės norėjo, kad Amerikos lietuviai darytų įtakos į galingesnius šio krašto politikus, kad jie susidomėtų pavergtą Lietuvą ir rusų baisiai išnaudojama lietuvių tauta. Iki šio meto jiems pavyko. Jie palaikė glaudžius santykius su visomis šio krašto administracijomis ir vykusiai gynė pavergtos Lietuvos reikalus.

Antrojo Pasaulinio karo pabaigoje Amerikoje atsir-

NAUJA JONO AUGUSTAČIO KRITIKA

Lietuvos valstybės sugriuvimo tragedija 1939 — 1940 metais buvo kiekvieno lietuvių sąžinę kankinantis ir jo garbę įžeidžiantis įvykis. Netekusi savo valstybės, lietuvių tau-

do, Amerikos Lietuvių Tarybos išrūpintais leidimais čia atvažiavusieji, kitaip galvojančių lietuvių politikų grupelė. Čia ji atvyko ne bendradarbiauti kartu su visais lietuviams, bet įsakinėti ir valdyti. Pirmiausia, ji ryžosi sutraukti į vieną organizaciją visus Amerikos lietuvius — JAV Lietuvių Bendruomenę, bet nenorėjo bendromis įėjimais tos organizacijos sudaryti. Jie naudojo apgaule, sukčiavimą, melą ir net šmeižtus, kad kitokius politinius įsitikinimus turintieji žmonės būtų iš tos organizacijos išstumti ir kad tie gudragalviai visą laiką pasilikytų tos organizacijos priešakyje ir galėtų įsakinėti Amerikos lietuviams.

Nepajėgę suorganizuoti visų Amerikos lietuvių, jie pradėjo grobti, o kur to negalėjo, tai griauti Amerikos lietuvių organizacijas. Didžiausia rakštini jiems buvo Amerikos Lietuvių Taryba, todėl jie ryžosi ją sunaikinti. Pirmon eilėn pradėjo šmeižti įtakingesnius ALTO narius, o vėliau, sulaužę anksčiau padarytus susitarimus, pradėjo dubliuoti Amerikos Lietuvių Tarybos vedamą darbą. Jie paskyrė savo "ambasadorių" prie JAV vyriausybės, kepė "bankuchenus", vaišino kongreso atstovų raštinių tarnautus, rašė pareiškimus Amerikos lietuvių vardu ir kenkė Amerikos Lietuvių Tarybos vedamam darbui. Negalėdami patys būti delegacijoje, jie išardė pasimatymą su tuometiniu prezidentu Niksonu. Neturėdami organizacijos ir kvalifikacijų, jie reikalavo tokių pačių teisių ir atstovybės, kokias turėjo Amerikos Lietuvių Taryba. Maža grupelė, negavusi didelės organizacijos teisių, tęsė tolimesnį ardyto ir kenkimo darbą.

Amerikos Lietuvių Tarybai, siekiančiai ginti pavergtos Lietuvos teises, teko sunkiau dirbti. Reikėjo saugotis ne tik įvairių okupanto agentų, bet ir labai žmones valdyti norinčių saviškių. Dr. Bobeliui teko šių metų vasario 27 d. pasimatymą su prezidentu Fordu organizuoti paslapčiomis, kad apie planą nepatirtų joks frontininkas arba frintininkas pranešit galys plepus mūsų tautietis. Jeigu būtų jie patyrę, tai būtų bandę išardyti ir minėtą pasimatymą. ALTO žmonėms visą laiką rūpėjo, kaip išvengti dvigubos atstovybės, bet Helsinkio konferencija ši klausimą išsprendė.

Ji išsprendė ta prasme, kad jie patys užsitrenkė sau duris į administracijos įstaigas. Maskvos propagandą lietuvių tarpe skleidžias žmogus apsuko tiems gudragalviams galvas. Jis įtikino gečius ir nainius, kad prezidentas Fordas Helsinkyje pardavė Lietuvą. Geriausią pavergtos Lietuvos draugą jie pavadino pardaviku, o oficialiame posėdyje jį pavadino silpnapročiu caru, pasidavusiu Rasputino įtakai.

Visi be pagrindo niekinę administracijos pareigūnus ir kongreso atstovus užsitrenkė duris į svarbesnes administracijos įstaigas. Neatsiprasę jie patys neturėtų prie tų durų artėti, bet jeigu jie be pagrindo apšmeižtus žmones norėtų aplankyti, tai vargu tie apšmeižtieji norės su jais kalbėtis. Jie parodė, kad neturi jokios nuovokos apie tarptautinę politiką ir negali suvaldyti siauro proto sukulto pasipiktinimo.

M. BRAKAS

Uko Lietuvą ir kieno tai kal-

tė? Teisinga ir reikalinga pirmoje eilėje kaltinti Lietuvos agresorius: rusus ir jų bendradarbius vokiečius. Betgi ieškoti kaltininkų kitur daug lengviau. Kas tačiau pasistengs anose nelaimės priežastis atskleisti iš visų pusių, tas neišvengs klausimo: O ką gi darė pati Lietuva, kad laiku apsisaugotų nuo gresiančių pavojų ir, jiems užgriuvus, nuo jų apsigintų? Atsakymas į šį klausimą ne toks lengvas, nes jis liečia ne tik kaltę savo vyriausybės, tautos vardu ir jos sąskaiton lėmusios įvykių, bet ir pačios tautos, kuri per eilę metų leidosi valdomo režimo, nedemokratiškai pasisavinusio valdžią ir savo galą radusio tik bendroje visą tautą ištikusioje katastrofoje.

Mūsų istorijografija yra jau suteikusi gana daug medžiagos anų įvykių aplinkybėms atskleisti. Turime, pvz., mемуrųs tų, kurie užimdami atsakingas valdžios pozicijas, darė sprendimus ir savo laikysena veikė įvykių eigą. Turime ir kritiškus komentarus tų, kurie anų pareigūnų veiksmus ir apsilėidimus stengiasi bešališkai vertinti.

Vienas tokių nepailstamų kritikų yra Jonas Augustaitis. Jau seniai jis "Naujiene" rašė tais mums visiems rūpimais klausimais. Verti dėmesio yra ir jo atskirai išleisti spaudiniai: 1970 m. Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos išleista brošiūra "Pagyros ir Tikrovė" ir 1975 m. Chicagoje autorius išleis "Naujiene". Tūpusių jo studijos atkarpų rinkinys pavadintas "V. Vardys ir šova apie Raštikio atsiminimus".

Tame rinkinyje Augustaitis, bekomentuodamas prof. Vardžio piešinį Raštikio vaidmenį ir pulk. Šovos pasisakymus dėl Raštikio veiklos, ypač daug dėmesį skiria taip pat ir Lietuvos kariuomenės reikalams anais lemtiniais metais bendrai. Trumpai ir taikliai jis aprašo priežastis, dėl kurių rusų invazijai nebuvo pasipriešinta — tarpe jų: nevykusią Smetonos autortetinio režimo politiką, dėl kurios, nors kariuomenė buvo gerų karių, savo srityje gerai išmanančių, "jiems visvien trūko vienos didesnės galvos" — platesnių valstybinių pažiūrų asmenų, kuris juos būtų apjungęs ir įstatę į tinkamą valstybinio gyvenimo procesą; Raštikio realizacija su Smetona ir bendrai jo "kišimasi į Lietuvos vidaus politiką", dėl kurio jis

toji pagelba dar ji išvežė, bet jis atrodė kaip negyvas... — Nenusišgąsk. Turėkime viltį. Mūsų daktarai gabūs, geri, jie ir visai bemirštančius atgaivina ir ant kojų pastato. Sugrįš ir Dennis. Dar šiandien ar ryt, tu matysi. Tėvai milijonieriai, nelaiks sūnaus kalėjime... — Nesuk man galvos daugiau dėl Den-

nio... Aš nenoriu jo daugiau nė akyse matyti... Ar tu mama nori, kad tas pamišėlis dar ir mane nušautų... — Nekeik, nekvalifikink tu Dennis. Dennis ne tik turtingas, bet ir geras, tikrai geras vaikas. Manai jau tyčia emė ir nušovė. Gal pagąsdinti tik norėjo... Tikriausiai, kaip aš nujaučiu, dėl meilės, dėl tavgės. Gailla man būtų Džimio, bet daugiausia čia jis pats kaltas buvo. Ko jam reikėjo lįsti pas tavę. Aš pati jau buvau pastebėjusi, kaip jis tau norėjo prisimeilinti...

— Geriau jau, mama, tylėtumei. Tu tikriausiai dar neišsipaigiojusi, plepi, kas tau į galvą ateina. Eik, palik mane vieną... — Tai dabar, neišsipaigiojusi. Aš visai nebuvo nė pasigėrus. Dennis atvežė vakar konjako, tai lašą paragavau. Palauk, aš ir tau atnešiu, išgersi — bus lengviau. — Nieko Lilijai neatsakius ji, savo naktinėmis šliurėmis įsispyrusi, nušlepsėjo per salono kilimą į virtuvę. Vos tik motinai

apleido savo tiesiogines kariuomenės vado pareigas ir "beu-klėre tinkamos doktrinos Lietuvai ginti"; "buvo ginkluojamasi, tačiau niekam nebuvo žinoma, kaip tas apsiginklavimas būsiąs pavartotas"; kariuomenės viršūnių (Raštikio, Černiaus, Vitkauskio) bendradarbiavimą su priešu, paskatinantį žemesniuosius "prisitaikyti ir to išvadoje grupelėmis ar pavieniais būti išvežtiems, tiesiamiesiems ir atskirai naikinamiems".

Tai iš tiesų skaudūs kaltinimai. Nejaugi jie visi neteisingi?

Gerą savo studijos dalį Augustaitis pašvenčia Lietuvos kariuomenės išlaidoms panaudoti. Atmesdamas kitų tik "iš atminties" ir todėl nepatikimus apskaičiavimus, pagal kuriuos kariuomenė 1939 m. sunaudojusi tik 24.14% visų valstybės pajamų, jis remiasi oficialia "Vyriausybės žiniose" paskelbta valstybės pajamų ir išlaidų lentele. Jo išvada: atmetus "nerealias pajamas" (paskolas, atskaitymus iš valdininkų algų ir įmonių apyskaitas), kariuomenės išlaidų nuosimti tikrenybeje sudarė net 48%, taigi beveik pusę visų "realių pajamų", "ko Lietuvos ūkis negalėjo pakelti".

Tokias nepaprastai dideles išlaidas būtų galima pateisinti kaip teisingą vyriausybės susirūpinimą Lietuvos saugumui ir apgynimui nuo išorinių grėsmių; šiandien niekas jai dėl tokio išlaidingumo negalėtų daryti priekaištų, jeigu ta gerai aprūpinta kariuomenė lemiamu momentu tikrai būtų buvusi panaudota pagrindiniam savo tikslui. Deja, visos tos Lietuvos ūkį "į nusigvenimą" nuvedusios išlaidos nepateisino. Valstybės ir kariuomenės vadai, dėl Augustačio minimų priežasčių, nesugebėjo kraštą apginti nuo rusų agresijos; jie net nei nebando — kad ir beviltišku — pasipriešinti daug galuogiems priešui apginti lietuvių tautos ir jos karių garbę. (Tatai jį, Smetonos režimui seniai jau sugriuvus, padarė viena pati heroišku sukilimu 1941 m. kruvina partizaninė kova su naujai įsibrovusiu okupantu nuo 1944 iki 1952 m.)

Suprantama yra ano meto atsakingų režimo vadų ir bendradarbių bandymas apsiginti nuo tokių priekaištavimų, bet naivus yra tam tikros lietuviškos visuomenės dalies užjūryje palinkimas Lietuvos vyriausybės darbų neigiamus vertinimus nutylėti kaip "nepageidaujamus". Juk kritikos veng-

dami, pačių 1939 — 1940 metų faktų iš istorijos neatsisakyme. Jie visi visiems visvien gerai žinomi. Diskusijos dėl jų niekad nesiliaus. Lietuvos istorijai — o ir savęs pažinimui — geriau patarnausime, jeigu tiesiai žiūrėsime tiesiai į akis ir anuos mus visus skaudžiai palietusius įvykius pasistengsime drąsiai apžvelgti iš visų pusių. Tautoms, kurios nenori pasimokyti iš praeities, yra lemta jos klaidas pakartoti ir dėl jų — ir vėl — nukentėti.

Būkime dėkingi tiems, kurie, kaip J. Augustaitis, atvirai atskleidžia mūsų visų nelaimės visas priežastis ir tokiu būdu Lietuvos reikalui atlieka naudingą darbą. Kas yra susirūpinęs Lietuvos ateitimi ir jaučia pareigą blaiviai tyrinėti jos praeitį, tas Augustačio rašiniuose ras daug vertingos medžiagos.

Jaunas sargas išėjo atsargon

Washingtonas, D. C. — Tik-tai 43 metų Clinton J. Hill išėjo atsargon iš Slaptos Tarnybos. Jam buvo suruoštas labai šiltas atsisveikinimas, gavo daug laiškų ir dovanų. Jis sangojo prezidentą John F. Kennedy, Spiro Agnew ir kitus.

Jis išgelbėjo Jaqueline Kennedienę, pasikesinimo metu bandžiusią šokti iš automobilio. Užpakalyje stovėjęs Hill užlipo ant viršaus, ją sučiupo ir įsėkė sėsti į savo sėdynę. Jeigu ne Hill, tai Kennedienė būtų įkristusi iš greitai einančio automobilio ir užsimušusi.

Ji vėliau pasakojo, kad ji nieko neatsiminusi apie bandymą išlipti, bet filmas rodo, kaip ji siekė mašinos krašto ir kaip Hill, nekrepdamas dėmesio į švilpiančias kulkas, ją sugrąžino į automobilio sėdynę.

LISABONA, Portugalija. — Premjeras Jose Pinheiro de Azevedo atšaukė radio ir TV stoties okupaciją, kurią prieš pora dienų buvo įvedęs, tikslu apsaugoti nuo kairiųjų netvarkos. Norėdami parodyti premjerui Azevedo savo pritarimą, socialistai antradienį suruošė demonstraciją ir eiseną, kurią komunistai bandė sulaukyti ir susirėminuose kai kurie buvo sužeisti, bet šaudydami į viršų ir metydami ašarines bombas, kareiviai prasidedančias muštynes sustabdė.

— Keturmotoris Argentinos lėktuvas tiek prisikrovė įvairių prekių, kad nepajėgė pakilti iš Miami aerodromo. Jis krito į greta stovėjusius automobilius, visas sužudo ir užmušė 6 žmones.

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

16

Viena tik buvo aišku, kad jį tarpą atėjo nežinomoji viešnia — mirtis. Ji tik tebuvo jų dėmesio centre — visa kita, net ir patį žudiką, pridengdama savo tamsiu juodu šešėliu. Jiems ji buvo tokia staigi, baisi, lyg pirmą kartą ją būtų išvydę savo akivaizdoje. Ar jie nežinojo apie mirties buvimą žemėje? Jų amžiaus ribose būtų tikslu atsakyti, jog žinojo ją esant, bet neegzistuojanti jų gyvenime. Mirė žmonės daugiausia seniai, jie tuo visai nesirūpino, nesidomėjo, o gyveno jaunatvės džiaugsmu. Pavasrio žydėjimo metu nėra rudens, žiemos merdėjimo šešėlių.

Pasirodžius policijai, savisaugos jausmas instinktyviai apbudo. Kažkodėl Robertui pasipynė mintis, lyg jis irgi yra Dennis nusikaltimo bendrininkas. Kada policijos detektyvas jo pasiteiravo apie įvykį, Robertas visai sumišo ir nė aiškintis.

— Ne, aš čia nesu kaltas. Visa mūsų draugystė tebuvo tik supuolimas, kad mes gyvenome, augome toje pat aplinkoje. Ir dabar man jis nebuvo prasitaręs ir aš nežinojau, kad jis buvo pirklės ir turėjo ginklą. Tikrai aš čia niekuo nesu kaltas...

Kuomet policija jau dėjo grandines Dennisui ant rankų, Robertas tik apsidairė, prisispandė pro susispietusius žmones ir

niro pro duris, bijodamas, kad jie neužnerti ir jam, nepaimtų drauge abu į kalėjimą. Kritišku momentu baimės jausmas kartais net suklaidina, ir pavojaus pajautimas net, kai nėra jam jokio pagrindo. Ir Robertas į namus tegrįžo tik po suauktiekio. Sutikęs tėvą, pirmiausia paklausė:

— Ar policija pas mus nebuvo atvažiavusi?

— Ne. O ko ji turėtų atvažiuoti? — nu-

stebės, pažiūrėjo į sūnų. Tada Robertas papasakojo apie įvykusią tragediją. Susijaudino ir jo tėvai. Jis nė nepapusrūčiavęs užsidarė savo kambaryje. Dabar visa nuodugnai pergalvojo. Džimio nušovimas jo širdį suspaužė tokiu gailėsčiu, jog norėjo kaip vaikas išsiverkti. Įsikniaubė į pagalvius, bet asarų nebuvo. Tik kažkas kaip deginančiai graužė krūtinę, kažkokiu žiurpu sukrėsdamas visą kūną. Piktą, pasiutusią piktą buvo ant Dennis, bet ir čia ta sena juodvėjų bičiulystė. Akyse vis dar tebeatomni grandiniai tą jo pyktį mažino ir vertė jį susirūpinti ir jo nepavydintu likimu. Skaudžiausia jam buvo, kad ta taip ilgai trukusi draugystė, tokia graži ir linkma, taip tragiškai pasibaigė.

Liliją į namus parvežė policija. Robertui pabėgus, ji visai nebežinojo, ką bedaryti. Jos laimė pati policija susirūpinus pasišūlė parvežti ją pas tėvus. Važiuojant, policijos seržantas kelis kartus pasižiūrėjęs, nusišpyjo. Tikriausiai apsprendęs, kad ji graži ir buvo verta paleisti Dennis sūvio.

Pavydo ugnis dėl jos gražaus veido jau nuolūki tarpe galėjo greit iki pamišimo išlipti.

Jai ilgai teko spausti namų durų skambutį, iki mieguista motina jas atidarė. Ji vis ieškojo rakto, bet abejojo ar iš viso jį išeidama iš namų, buvo pasiėmusi. Pasijutęs saugiau, prie savo namų slenkščio, ryškiau galėjo įžvelgti ir į pačią tragedijos esmę. Nesulaikomai iš akių emė veržtis asaros, ir prasišveržė gilus raudojimas. Išgirdus verkiančią dukterį, jos motina nustebė ir išsigando.

— Kas tau, Lilija?... Kas? Tu drebi ir verki. Gal kas tave nuskriaudė, — ir prisiminus vakaro metu dar Dennis atsilankymą, greit paklausė: — Vakaro buvo atvažiavęs Dennis, ar jis tavęs nebuvo susiradęs.

Dennis nuvedė į kalėjimą...

— Ką tu sakai?... Į kalėjimą? Tur būt per greit važiuo mašina?...

— Ne. Tas kvailys nušovė Džimį...

Prasiveržus pro vis dar tarpdury tebestoviančią motiną, ji garsiai raudodama įbėgė į savo kambarį. Dabar jau visai susirūpinus, paskui ją atsekė ir motina. Jai net pagirios išsisklaidė. Susirūpinus Dennis ir dukterim, ji norėjo plačiau sužinoti ir galimai surasti jai raminantį žodį.

— Pasakyk, Lilija, kaip viskas atsitiko, ar jau jis visai negyvas ir nušovė Džimį... — Pataikė vėlinas tiesiai į krūtinę. Grei-

pasišalinus, Lilija pašokus užvėrė kambario duris ir pasuko jų raktą. Prieblandoje spintoje susiradusi bonką Lilijos motina pirma pati iš jo tiesiai patraukė gerą gurkšnį. Pastebėjus, kad mažai kas bebuvę like, paėmė stiklinuką, grįžo garsiai kalbėdama.

— Matai, dukrele, ir aš nujaučiau tą nelaimę. Negalėjau nė užmigti. Vardčiaus po lovą, kėliau, ir dėl ramybės vieną kitą gurkšnį išgėriau, bet vis buvo neramu. Pačios akys nesimerkė. Nieko, viskas praeis... Matysi, kaip viskas susitvarkys savaime... — Radus jau uždarytas duris, jas stumtelėjo, bet tik subraškėjęs užraktui, nebeliepė jų atidaryti... manydama, jog Lilija stengiasi greičiau užmigti. Pasitraukdama ji net jį bandė pagirti.

— Gerai padarei, dukrele. Miegas geriausiais vaistas. Miegok, Lilija. Matysi — viskas praeis, kaip sapnas. Ir pats juk mūsų gyvenimas praeina kaip sapnas. Svarbu tik, kad jis visuomet būtų gražus ir linksmas...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

NAUJIENAS

Jos visad rašo

TEISYBĘ

TELEF. PH 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4444
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
140 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offices: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mainheim Rd., Westchester, ILL.
VALANDOS: 8-9 darbo dienas ir
kas antrą ketvirtadienį 8-3 val.
Tel. 342-2727 arba 342-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 WEST 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel. 361-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
3214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus. Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2418 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 9-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonai: GIBSON 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-4 ir 8-8. Šeštadienis 8-1.
2450 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

J. KLAUSEIKIS

"Rūpinasi" lietuvių išlikimu JAV, bet išmarinami Baltarusijos lietuviai

Liūdni faktai Vilniuje išspausdintoje
kalbos bei kalbotyros dalykų knygoje

Išėjimams "sviesti" Gintasis
Kraštas ir kiti komunistiniai
laikraščiai dažnai priekaištuoja,
jog Amerikos lietuvių nutautėjimas
vyksta smarkiu tempu.
Tam vyksmui sulauktyti, "didžiojo
brolio" įsakymu ir leidimu, čia
siunčiama propagandinė literatūra,
kurioje aiškinama, jog tik
Tarybų Sąjungoje tautos turi
sąlygas savo tautos ir kalbos kultūrai
palaikyti ir ugdyti.

Tariamai lietuvių Jungtinės
Amerikos Valstybės palaikyti
čia buvo ir įvairūs dabartinės
Lietuvos menininkai su koncer-
to programomis atsiunčiami. Ne
kartą išėjimų spaudoje keltas

GRADINSKAS
LABAI PATOGIOS
IR NEBRANGIOS
19 INČU TV
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treči. uždaryta

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
grausiusios gėlės ir vaniliniai ant-
pūsiai papuošimui ir sezoninės
kapamės gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 584-1220

GELES VISOMIS PROGOMIS
Beverly Hills
GELINCYIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apraada
ZEMA KALNA
R. S. ERKENAS
Tel. WA 5-8053

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 12:30-1:00 val. ryto.
Šeštadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMLOCK 4-2413
7150 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FORST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS
Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches all cold. Be sure to drown all campfires, and the smokes, and drown them again. Crush all matches dead end.
Please! Only you can prevent forest fires.

klausimas: jei komunistinei val-
džiai rūpi Amerikos lietuviai ir
jų tautybės išlaikymas, kodėl ne-
sirūpinama lietuviais, kurie yra
už dabartinės Lietuvos sienų?
Kaip ten lietuvių būtų mums
paliudija 1974 metais Vilniuje iš-
leista knyga "Žodžiai ir žmonės".

Leninas, Marksas ir Engelsas
žymiausi kalbotyrininkai

"Žodžiai ir žmonės" knyga iš-
leido LTSR Paminklų Apyspaudo
ir Kraštotyros Draugijos Kalbos
Komisija. Sudarė Bronius Savu-
kynas ir redaktorė kolegija: Jo-
nas Kabelka, Kazys Kuzavinis,
Arnoldas Pirockinas, Aldonas
Pupkis, Algirdas Sabaliauskas ir
Zigmas Zinkevičius. Dailininkė
Irena Katienienė.

Įžangoje leidėjai nusako kny-
gos tikslą: leidejai "...nori sudar-
minti mūsų visuomenę kalbos bei
kalbotyros dalykais, sviesti ją fi-
lologiskai ir tuo būdu paskatinti
žmones susirūpinti savo rašomo-
sios ir šnekamosios kalbos kultū-
ra, taip pat nori pateikti vis dar
trūkstamos popularizacinės filo-
logijos lėkturus".

Tikrai esama vertingų straips-
nių gal net trisdešimties autorių
parašyti. Kas be ko, atiduota
duoklė ir Leniniui, Marksui su
Engelsu. Vincento Drotvino raš-
tas: "Fridrichas Engelsas ir
marksistinė kalbos teorija" bai-
giamas šitokiu posmu:

"F. Engelsas kartu su K. Mar-
su atskirų kalbų ir bendrąsias
kalbos problemas nagrinėjo, pa-

siremdami dialektinio materia-
lizmo filosofija. Savo darbais
jėdų pirmieji kalbotyros isto-
rijoje parodė, kaip materialisti-
nės metodologijos pagrindu ty-
rinėti kalbą kaip visuomenės
reikšmę. V. Leninas toliau ple-
tojo K. Markso ir F. Engelso pa-
dėtus marksistinės kalbos teori-
jos pagrindus".

Be abejo, jei šie vyrai nebūtų
iškeikiami žymiausių kalbotyri-
ninkais, tai vargu okupantas leis-
tų "Žodžių ir žmonių" knygą
spausdinti.

Su Lietuvos sovietizacija pa-
plito kai kurių žodžių vartojimas,
kurie anksčiau mažai kada var-
toti. Jonas Sakys straipsnyje "Pa-
dažnėję žodžiai" aiškina, jog da-
bartinėje Lietuvos spaudoje ir
žmonių šnekoje kartais "be rei-
kalo ir per dažnai vartojamas
žodis liaudis. Tas žodis esąs ge-
ras, bet vartotinas tik ten, kur
reikia, o bendrai siūlo liaudies
pakeičiamas žodžiais: žmonės, tauta, dir-
bantieji. Taip pat ir žodis buože
mažiau bevartotinas. Šis žodis
buvo labiausiai populiarus ko-
lektivizacijos laikotarpiu, o da-
bar išnykęs reikalingas jį vartoti.
Dabar žodis buože kartais pavar-
tojamas pašalpių kiekvienam pa-
siturintiam, bet šiek tiek mažiau
giminingai: "Esi toks buože, argi ne-
gali paskolinti žmogui penkių
rublių?"

Vertingi pasiskaityti raštai:
B. Kalinausko apie padalinių
vartosenos klaidas; Z. Zinke-
vičiaus — Vilniaus gyventojų
vardai XVII a. pradžioje; K.
Morkūno apie lietuvių tarmių
tyrinėjimus; A. Vanago — Mi-
šų pavardės ir kt. Peržvelgti dar-
bai įvairių lietuvių kalbos tyri-
nėtojų, tiek pačių lietuvių, tiek
ir svetimačių.

Nyksta lietuviai Baltarusijoje
Aloyzas Vidugiris rašo — Lie-
tuvų tarmės už respublikos ri-
bų. Iš šio straipsnio matyti, kaip
nyksta lietuviai Baltarusijoje.
Daly to liūdnio lietuvių likimo liu-
dijimo verta perspausdinti. A.
V. rašo:

"Daugiausia lietuviškai kalbančių
žmonių (po keliolika tūkstančių) yra
Baltarusijos TSR šiaurės vakaruose, ne-
toli Lietuvos TSR sienos. Čia
daugiausia priklauso lietuvių TSR sie-
nos prie šios lietuvių apgyventos
aplinkės:

1) Breslaujos rajono vakarinė da-
lis. Lietuviškai kalbančių čia da-
ugiausia gyvena apie Apsa, Peleką,
šiaurėje siekia net Pliustas, o pie-
tuose Vidžių apylinkes. Prie Lie-
tuvų TSR sienos artimiausios ties
Rimšės apylinkė. Pastaruoju metu
jaunimas čia lietuviškai dažniausiai
silpnai bėmoka.

2) Pastovio rajono vakarinė dalis,
maždaug tarp Kaženu, Pastovio, Ka-
mojų ir Lentupio. Čia daugiausia lie-
tuviškai kalbančių yra pasienyje tarp
Adutiskio, Pastovio ir Kamojų. Kitur
pavienės šeimos ir asmenys. Jau-
nimas lietuviškai dažniausiai nekal-
ba.

3) Varenavo rajonas. Tai didžiaus-
ias lietuviškai kalbančių žmonių ma-
syvas, tiesa, vietomis dabar gerokai
prarejęs. Daugiausia lietuviškai
kalbančių yra šiose vietose: 1) i šiau-
rės rytus nuo Varenavo, t. y. tarp
Varenavo, Benekalnio, Kauliškių ir
Armoniškių; 2) pietvakariuose nuo
Varenos, maždaug tarp Žirnūnų,
Asavos, Rodūnės ir Pelesos, bemaž
visas Dytos ir Pelesos tarpupis. Ne-
maža lietuviškų šeimų ir lietuviškai
mokančių pavienių žmonių yra ir
tarp Rodūnės, Eliškių, Dubičių. Iš
čia minėti Dočičių, Radžūnų, Ki-
ronių, Blelūnų ir kiti kaimai. Varen-
avo rajono vakarinėje dalyje, spa-
či prie Pelesos lietuviškai dar kalba
jaunimas ir vaikai;

4) Šiaurinė Gardino dalis. Lie-
tuviškai kalbančių čia yra Pariečės,
Pervalko ir Ašuvos (Hozos) apylin-
kėse. Buvus lietuviškas Azierko kai-
mas 1959 m. buvo išskirtas ir iš-
skirtas po kitus Gardino raj. kai-
mus: Grandyčių, Pervalko, Černuchos
ir kt.

Be minėtų lietuviškų vietų, kurios
dar neretai betarpiškai susijusios su
pagrindiniu lietuvių kalbos plotu,
Baltarusijos TRS teritorijoje yra to-
liau nuo respublikos sienų esančių
izoliuotų lietuviškų salų. Tokios vie-
tos, kaip senesniojo lietuvių etninio
ploto liudininkai, sušaukęs tarpie-
nės apylinkės, išliko:

1) Gervičių apylinkė, esanti Astra-
vo raj. prie Ašmenos upės. Tai viena
didžiausių salų, kurioje yra 14 lie-
tuviškų kaimų (iš jų tik vienas kitas
mėšriai gyvenamas). Nuo Lietuvos
TSR valstybinės sienos ties Šumskū
ši apylinkė yra 25-30 km. ir rytus.

2) Vėjos raj. Lazūnų apylinkė, ties
Dvieniškiemimis nuo Lietuvos TSR sie-
nos nutolusi 30-40 km. i pietryčius.
Ši sala, XX a. pradžioje turėjusi apie
10-12 lietuviškų kaimų, šiuo metu yra
gerokai apslėpusi. Lietuviškai dau-
giausia kalba tik senjė ir vėdinio-
sios kartos atstovai. Jaunimas lie-
tuviškai nemoka.

3) Zietelos apylinkė (Zietelos, bal-
tarusiškai Džiatilovo raj.) nuo Lie-
tuvų TSR sienos ties Salčininkais ir
Eišiškiemis nutolusi per 30-100 km.
Tai toliausia i pietus esanti gyvena-
ma, tačiau šiuo metu visiškai baji-
gianti nykti lietuviška sala. Šioje
apylinkėje lietuviškai kalbėti mo-

ka tik keliolika senųjų gimusių da-
ugiausia Zasetių kaime. 1962 m. mirė
dvi paskutinės Pagirčių kaimo gim-
usių sūr lietuviškai gerai mokėjusios
senutės. Vietos žmonių pasakojimu,
seniau lietuviškai kalbėjo dar Narčių,
Kurpešių, Dainavos (Baltarusiškai —
Jasavos), Narbutonių ir kiti kaimai.

4) Šėdūnų raj. Naubių ir pietus
už 25-30 km. Vietos žmonių pasako-
jimu, dauguma kaimo gyventojų XIX
a. pabaigoje atsikėlė nuo Varenos,
Marcinkonių, kiti — vietiniai. Vai-
kai ir jaunimas lietuviškai nemoka.

Be to, vidurinėje Baltarusijoje (Or-
šos, Borisovo, Polocko, Vitebsko ir
kt. raj.) yra dar nemaža naujai (XIX
a. pabaigoje ir XX a. pradžioje) iš-
kūrusių lietuviškų kaimų. Tų dau-
giausia išėjimai iš rytų Lietuvos, pir-
kę buvusį dvarų žemes".

Taigi, iš tarybinių šaltinių ma-
tome, jog Baltarusijos lietuviams
ne tik nesirūpinama, nededama
pastangų ir nedaroma lietuvių
bei išlaikyti, bet priešingai —
kai kurie lietuviški kaimai pa-
naikinami, gyventojai išskirsto-
mi ir tuo pagrįstas nuliudinimas.
Dar gera, kad "didysis
brolis" įleidžia i Baltarusiją lie-
tuvių praecies ir kalbos tarmių
tyrinėtojus. Ne tik Baltarusijos,
bet ir kitur Rusijoje išlaikyti
lietuvių jau tik praecies tyrinė-
tojams tevertingi ir tai matome
iš šitokio "Žodžių ir žmonių"
posmo:

"Kalbos mokslui gana idomios yra
Rusijos federacinėje respublikoje
seniau susidariusios lietuviškos sa-
lės. Tai daugiausia iš tremtinių 1831
m. ir 1863-1864 m. suklintų atsi-
radę atskiri vieni lietuvių gyvenami
kaimai, pvz. Saratovo srityje (buv.
Sumaros gub.) Čorna Padina, Talov-
ka; Krasnojarsko krašte (buv. Tom-
sko gub.) Andriejevka, BaisDagala,
Seduva ir kt. I vieną tu kaimą
Čorna Padina — 1963 m. Lietuvių
kalbos ir literatūros instituto buvo
suorganizuota dialektologijos ir tau-
tosakos ekspedicija. Patyrinėjus pa-
aiskę, kad čia per 100 metų susi-
dariusi tarmė (kuria nulemė įvairia-
rūšių gyventojų sudėtis, kontaktai
su rusų kalba ir kiti įvairūs veiks-
niai) nesutampa ne su viena Lie-
tuvos TSR dabar esančių lietuvių tar-
me. Galimas daktas, kad ir Krasno-
jarsko lietuviškų kaimų tarmė vėl
skirtinga".

Reikia pastebėti, kad Krasno-
jarsko — Kazachstano lietuvių sa-
lės padidėjo komunistinės val-
džios įvykdytais tremimais. Ne-
mažai ištremtųjų negalėjo grįžti
i Lietuvą. Jie stengiasi savo vai-
kus išauginti lietuviškai. Katje
tik sugeba šiek tiek susitaupyti
savo vaikus siunčia mokyti i
Lietuvą, bet jų gyvenamoje vie-
toje lietuviškų mokyklų nėra ir
neleidžia steigti.

Kartą vienam komunistiniam
propagandistui Amerikoje bei-
važinėjant, buvo jo paklausta:
Kodėl i Amerikos lietuvių kolo-
nijas atsiunčiami dainininkai ir
kitokie menininkai kodėl lietuvių
dainininkų koncertai nerengiami
Kazachstano gyvenamiesiems
lietuviams?

Partietis tariasi gudriai atsak-
kęs: Jei ten susiorganizuotų ren-
gėjų komitetas, kvieštų daini-
ninkus, reikia manyti, ir ten bū-
tų lietuviškų dainų koncertų.

Taigi, kai vienu atveju gria-
masi, jog valdžia rūpinasi tau-
tybių ir jų kultūros išlikimu, tai
kitu atveju teisiamasi, jog patys
žmonės turintys iniciatyvą, ku-
ri iš tikrųjų valdžios letenos yra
prispausta.

BEIRUTAS. — Beiruto prie-
miesčiuose staiga vėl prasidėjo
iš kulkosvaizdžių raketų ir
minosvaizdžių šaudyme astūni
žmonės užmušti vietoje, o mies-
to viduryje sprogime trys as-
menys, jų tarpe viena moteris,
sužeisti. Šaudymai tarp krik-
ščionių ir mahometonų vėl pra-
sidedo, kai prieš pora savaitių
pasirašius paliaubas, miesto gy-
venimas buvo sugrįžtas i nor-
malias vežes.

MEKSIKOS MIESTAS. — Žu-
vo mažiausiai 45 žmonės, kai di-
delis sunkvežimis susidūrė su
80 žmonių pilna autobusu, kurs
apvirtęs nukrito i 200 pėdų gi-
lumo raviną ir sprogo užsidegė.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Joniškėdžio Labdarėybės ir Kul-
tūros klubo pirmas susirinkimas po
atostogų įvyks antradienį, spalio 7 d.
Vėjų saleje, 2455 W. 47th Street.
Pradžią 1 val. popiet. Kviečiami visi
nariai ir svečiai, nori būti nariais,
atsilankyti i šį susirinkimą. Bus daug
reikalų aptarti ir raportų išklaudyti.
Po susirinkimo bus vaišės.

A. Kalye

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kaimai bus pajudinti ir kauribai drėbės, bet mano gailėstingu-
mas neatstos nuo tavęs ir mano ramybės sandora nebus pajudinta, sako
tavyje pasigilintis Viešpatys". — Lm. 54:10.

Matome kokius brangius ir palinksminančius pažadus Dievas yra da-
vęs savo žmonėms. Jis visuomet rūpinasi savo veikėjais. Jis juk žino ko
jiems reikia. Jis davė jiems visokių gėrybių ir, kolei buvo paklusnūs, visi
dalykai tarnavo jų gerovei. Iš tikrųjų nei vienas iš visų jo gerųjų pažadų
neliko neįvykdytas. (Joz. 23:14). Jis rūpinasi visais mažiausiais ir didžiausiais
mūsų kasdieninio gyvenimo reikalais. Esame liudytojai, kad kiek-
vienas mūsų pritarimas arba tikėjimo ištyrimas pasirodė esąs mums naudin-
gas. Iš tikrųjų, visa veikė mūsų amžinai gerovei.

Via! Eino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra m-
rusioji? (i t. k. klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAŽEIK & EVANS
6645 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Naujasis verslas
Telefonai: 7-0000 ir 7-0001

EUDEIKIS
GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAIŠIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RUDIKAS
3354 So. BASTED STREET
Phone: Yards 7-1911

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, OCTOBER 4, 1973

NEMUSK BE REIKALO!

K. Petrokaitis š. m. rugsėjo mėn. 17 d. Naujienose klausia: "Kas ten tikrumoje darosi?"

Jis, paskaitęs Keleivio 34 Nr. įdėtą korespondenciją (tikrumoj ištrauką iš Balso Centro Valdybos bendraščio), kurioj sakoma, kad Balso direktoriai nutarė įsteigti Bostono, Con-

necticut, New York ir Philadelphia apskritis, kur toliau rašoma, kad direkt. F. Andriūnas tuojau ir ėmėsi steigti Philadelphia apskritį, bet jam nepavykė.

Dėlto K. Petrokaitis suskumbą su prielaida, kad prie nesekmės galėję prisidėti bendrai ten besireiškiančios skaldančios jėgos. Ar ne pergreitos užuominos?

SKAMBINKITE DABAR I VERTINTI JŪSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER
RELO

MES TAIP PAT PARDUODAME VISUS CHICAGO PRIEMIESČIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŖOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršelais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00.
Minkštais viršelais tik \$2.00.
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdi. Dabar tik \$2.00.
Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIEŖOS šiemet sulaukė 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekančių būtiną pareigą amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platintojų vajus.

NAUJIEŖOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėris su okupantais ar jų įgaliniais.

NAUJIEŖOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIEŖOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žials pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komiteta Jubiliejinių metų progą skelbdama platino metų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruoti. Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuvių, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalių renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienerai mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienerai mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEŖOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinių vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

Pagaliau verta nustoti lengvai švaistytis su tomis "skaldančiomis jėgomis"! Jei tik kuris užmojis neranda pritarimo, tai jau ir skaldančios jėgos kaltos! Šiuo atveju reikia atydyti patvėlgti, ar reikalas pribrendęs, o gal ir iš viso neįvykdomas?!

Kas galima Jupiteriui, negalima jaučiui!

Balso direktoriai, darydami nutarimą rėmėsi geru Chicago apskr. pavyzdžiu, ir nori jį pritaikyti kitur.

Chicago, imant spinduliu apie 30 mylių yra Balso 16 skyrių (o apie 10 skyrių nei dešimties mylių atstume). O bendrai Illinois ir Indiana valstijose poros šimtų mylių diametre yra arti kuo ne pusės visų Balso skyrių. Tat ir suprantamas yra ir Chicago apskrities veiklos sėkmingumas.

Dabar imkim norimą įsteigti apskritį iš Philadelphia, Baltimore ir Washingtono apylinkių — tikrumoj trijų skyrių. Tarp jų nuo krašto iki krašto 150 mylių atstumas.

Kaip praktiškai rengti bendrus koncertus, gegužines, rūbų siuntimą, rinkliavas organizuoti ir t. t.? O ir kitų trijų, numatytų steigti apskritį, praktiško aplinkybės tos pačios. Iš čia tik ir tegalima įžūrėti didį pastangų nesekmę.

Jau daug nuosekliau būtų, kad tų apylinkių direktoriai ar kad šiaip pasižinę Balso darbuotojai pajudėtų įsteigti daugiau skyrių New York, Philadelphia ir gretimose N. J. vietovėse. Taipgi Detroit, Clevelande ar ir Bostone, ar bendrai kur vienu skyriu visus lietuvius apjungti perplatu. Tada galima būtų ir apie taktišką vietovių apskrities pagalbą.

O bendrai veiklos gyvinimui ir koordinavimui yra išrenkami direktoriai plačiau pasisklaide. Tik gal galima kada ne kada pabeigti jų prisiimtų pareigų praktišką ištesėjimą.

Petras Šilas

Girdžiūno patikslinimas

Š. m. birželio 18 d. Naujienose, rašydamas apie UP lietuvių nuosavybę d. j. 1975. VI. 7 d. susirinkimą, aš suglaustai paminėjau A. Klimaičiaus susirinkime, kuriame dalyvavo 50 narių, pasakytą kalbą.

1975. XI.19 Drauge, korespondentas, pasirašęs A. Kl., patvirtino, kad toji kalba buvo šmeižianti. Kadangi aš pirmasis tame susirinkime nepagrįstai, be jokio pagrindo buvau puolamas ir koneveikiamas, todėl turėtų kalbėtojas — atsiprašyti.

J. Girdžiūnas

NAMŲ ĮKAINAVIMAS
NEMOKAMAI
Turime pirkėjus.
J. BACEVIČIUS
Tel. 778-2233

AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitai ir sąžiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 737-3988 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

PUSMEČIUI 64 DOLERIAI
(10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dėdė namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

Evans dėkoja aukavusiems vėliavas

Amerikos Legiono Dariaus - Gireno ir Don Varnas vadovybė, taip pat Sv. Kazimiero ir Lietuvių Tautinių kapinių administracijos pareigūnai kartu su Vajaus komiteto dėkoja pavieniems asmenims, šeimos ir organizacijoms bei institucijoms už dovanotas vėliavas įrengtoms Amerikos Lietuvių Veteranų pastangomis. Vėliavų Alėjos abiejose lietuvių kapinėse.

Prisiminimui savo mylimų šeimos narių vėliavas dovanoją ponios: Helen Zelis, Olga Legeckis, Helen Kisulis, Jūra Vasiliauskas, Toni Pikiel, Ona Biežis, Frances Bakshis, Teddy Vitkus, Elaine Valkas, Pat (Lukas) Lehosky, Margaret Volkman, Kay Stroba, Leona Jacobs ir Anna Silas. Taip pat vėliavas aukoją šeimos: Walski, Viscount, Misheikis, Petrošius, Sasnauskas, Zalnys, Phelan ir mirusio L. Lush šeima. Žuvusių veteranus ir lietuvių pagerbė dovanotomis vėliavomis paskiri asmenys ir organizacijos: B. Ezerski, Juozas Lukas, Amerikos Lietuvių Katalikų Susivienijimo 14 kuopa ir Lietuvos Vyčių 112 kuopa.

Taip pat aukoją po 23 dol. nupirkti vėliavoms paskiri asmenys, šeimos, organizacijos bei institucijos: Dominiko Varnas šeima, Petras Balandis, Joseph T. Lapinskas ir ponija, Irena Brenner, Bridget ir Sam Belinda, dr. Aleksandras J. Shimkus, Lietuvių Tauragės klubas (2 vėliavoms), 13-to ir 15-to Wardo demokratų organizacijos, Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas, Sharkos East Restoranas, Midland Taupymo b-vė, Chicago Taupymo bendrovė, Crane Taupymo bendrovė, Mutual Federal Taupymo bendrovė ir Union Federal Taupymo bendrovė.

Visiems aukotojams taip pat tariau savo asmenišką padėką.

John G. Evans

Vajaus Komiteto Pirmininkas

CICERO

Rugsėjo mėn. 27 d. įvyko Ritos Viktorijos Latožaitės ir Joseph W. Bagley vestuvės, Bažnyčioje religines apeigas atliko ir jaunuosius palaimino klebonas kun. J. Stankevičius.

Vakare valės įvyko puošnioje Palace svetainėje, kur jaunuosius su duona ir vynu gražiai pasitiko jų tėveliai. Didžiulė salė prisirinko pilnutėlė, daugiausiai jaunimo, kurs parodė, kaip lietuvių moka gražiai bendrauti su kitataučiais. Kai dainavo lietuviškai, tai visa salė, o kai angliskai, tai taip pat visi.

Puotai vadovavo jaunosios brolis, veterinarijos daktaras, Kastytis Latoža, kurs perskaitė lietuviškai ir angliskai visą eilę gautų sveikinimų telegramų. Besitariant vidurnaktį, jaunoji su visomis lietuviškoms tradicijomis buvo nuvainikuota.

S. P.

Žinojo slaptos seifo kombinaciją

Diuseldorf, Vokietija. — Teismo metu paaiškėjo, kad sovietų šnipas Guenter Guillaume žinojo slaptos seifo kombinaciją. Jis galėjo bet kada įeiti į seifą ir pasisikauti slaptus valstybės dokumentus.

Asmeninis Brandto asmens sargas teismui liudijo, kad santykiai tarp Brandto ir Guillaume buvę oficialūs, Brandtas skaitėsi su Guillaume, kaip su neišvengiamybe. Guillaume jam buvo primestas, todėl ir toleravo. Guillaume niekad neturėjęs savo rankose įeinančių ir išinančių slaptų dokumentų. Atiduodamus slaptus dokumentus visuomet į specialią knygą užregistruodavo pats kancleris Brandtas, pareiškė teismui dokumentų saugotojas.

Kad Guillaume buvo šnipas, nustatė vienas krašto apsaugos

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

CLEAN UP MAN
NEEDED AT ONCE
For fine restaurant. Steady work.
Good pay.
Apply after 4:00 P. M.
BERTINOS RESTAURANT
400 OGDEN AVE.
LISLE, ILL.

CUTTING PRESSMAN
For Bobst cutting and creasing press for folding carton Company.
Excellent company benefits.
774-7000

REIKALINGAS
ANGLŲ KALBOS
MOKYTOJAS,
paruošiantis pilietybės egzaminams.
K. BALTRUSAITIENE,
848 W. 34 STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60608
Tel. 847-4817

REIKALINGAS NAMŲ PRIZIŪRŲTOJAS
Miami Beach, Floridoje. Dėl sąlygų tartis tel.: 416 — 233-8510.

MAINTENANCE MAN
Full time position. Must be experienced and speak English.
Call 341-1553.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Parduodami

ISVYKSTANT I FLORIDA,
PARDUODAMAS
GERAS PIANINAS.
Tel. 257-7390.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomojamas miegamasis kambarys suaugusiems vyrams arba moterims, dirbančioms ar pensininkams. Galima pasigaminti maistą ir yra kiti patogumai. Tel. WA 5-6742.

ISNUOMOJAMAS MARQUETTE PARKE KAMBARYS 2-me aukšte. Atskiras įėjimas.
Tel. 778-2858 arba 778-0917.

ministerijos tarnautojas 1973 metų gegužės mėnesį. Policija nesiėmė priemonių jį suimti, nes norėjo pagauti jį dokumentus bevaigant arba įteikiant sovietų agentams.

TRUMPAI

— Ponia M. Tverionas - Tiškevičienė, ilgametė Naujienų skaitytoja Marquette Parko apylinkėje, neseniai grįžo iš kelionės aplankiusi savo gimines Lietuvoje. Naujienos dėkoja jai už savo išspūdių aprašymą ir už penkinę paramai.

— Erika ir archit. Erdvilas Masiuliai iš Beverly Shores, Ind., išvyko į Australiją. Dabar jie lanko lietuvių kolonijas, ieškodami nuolatinių apstojimų vietos. Jiems labiausiai patiko Melbourne miestas, bet ten turi daug pažįstamų.

— Stanley R. Kaslas, Willow Springs, Ill. pratesdamas prenumeratą, parėmė Naujienas 14 dol. dovana. Naujienų vadovybė visiems rėmėjams, platintojams ir naujiems skaitytojams nuoširdžiai dėkoja.

— Povilas Burneikis iš Bridgeport apylinkės, lankėsi Naujienose. Ta proga įteikė Naujienų paramai 4 dol. Tiek pat įteikė ponias L. Mikolajūnienė iš Gage Parko ir Jonas Vaičiūnas iš Marquette Parko apylinkės. Tos apylinkės viena ponias užsėkė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminėti.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto tarybos suvažiavime bus nagrinėjama tema "Išėjimo XX šimtmečio išvakarėse". Panašių temų nagrinėjimas yra pageidaujamas Amerikos L. B. viršūnėse. Suvažiavimas įvyks spalio 11 d. Hamiltone, kuriame sekanti diena su I-jų Kanados Lietuvių Dainų ir Tautinių Šokių šventė, taip pat tradicinės Kanados Lietuvių Dienos.

♦ Elektros įvedimai, pataisymai. Turui Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greit, garantuoti ir sąžiningai.

Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠ NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA. 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.
5 PO 5. MORINIS - MEDINIS. \$1,100 į mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.
10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

SAVI NAMAI — TVIRTOVĖ
LIUKSUS 17 M. MŪRAS. 2 auto mūro garažas. Šeimai gyventi arti California ir parko. \$21,500.
MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.
1 1/2 AUKŠTO NAMAS ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. — \$18,000.

1 1/2 AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam bėsimui su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.
7 KAMB. MŪRO REZIDENCIJA. 2 vonios. Gražus bėsimas, 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. \$28,000.
2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Įrengtas bėsimas. Per mėnesį gaunata buta. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūso. \$71,700.
6 KAMB. (expandable) 18 metu mūras ir 2 auto garažas, Marquette Parke. \$23,900.

3 KAMBARIŲ MŪRO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parko bažnyčios. Jau laisvas. — \$21,000.

2 AUKŠTO MŪRAS, pulkis 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam bėsimui, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūso. \$26,500.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel. 863-0898.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukšto mūrą. 2 butai po 6 kambarius, apkalta porčiai. 2 masinų garažas ir vaikus nuo Western Ave. ant Marquette Rd. Laisvas butas naujam savininkui. Tuojau galima užimti.
Tel.